

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΠΕΤΕΙΟΙ

22 Δεκεμβρίου

Γιορτάζουν: Αναστασία, Χρυσόγονος, Χρυσόγονη.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1882 Ο Τόμας Έντισον στολίζει το πρώτο χριστουγεννιάτικο δέντρο με λαμπιόνια.

1927 Στην Ελλάδα, οι δημόσιοι υπάλληλοι απεργούν, ζητώντας την καταβολή ενός ολόκληρου μισθού για τις γιορτές των Χριστουγέννων (Δώρο Χριστουγέννων).

1953 Ο πρωθυπουργός Αλέξανδρος Παπάγος συναντάται με τον βρετανό υπουργό Εξωτερικών Άντονι Ίντεν στη βρετανική πρεσβεία της Αθήνας για το Κυπριακό. Υπάρχει διάσταση απόψεων, ενώ αίσθηση προκαλεί η δήλωση του τελευταίου ότι για τη βρετανική κυβέρνηση «δεν υφίσταται Κυπριακό ζήτημα, ούτε εις το παρόν, ούτε εις το μέλλον».

1963 Το ελληνικό κρουαζιερόπλοιο «Λακωνία», συμφερόντων Γουλανδρή, πιάνει φωτιά και βυθίζεται δύο ημέρες αργότερα στα ανοιχτά των νησιών Μαδέρα στον Ατλαντικό, προκαλώντας το θάνατο 128 ατόμων.

1989 Έπειτα από μια εβδομάδα αιματηρών διαδηλώσεων, ο Ίον Ιλιέσκου αναλαμβάνει την Προεδρία της Ρουμανίας, θέτοντας τέλος στο κομμουνιστικό καθεστώς του Νικολάε Τσαουσέσκου.

2013 Ξεπερνά τελικά τα 300 κιλά το βάρος του γιγάντιου κουραμπιέ, που παρασκευάστηκε και καταναλώθηκε στο πάρκο του Αστερόκοσμου, στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο της Θεσσαλονίκης, διεκδικώντας μια θέση στο βιβλίο των ρεκόρ Γκίνες.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

244 Διοκλιτιανός, ρωμαίος αυτοκράτορας. (Θαν. 3/12/311)

1882 Ευγένιος Ευγενίδης, Έλληνας εφοπλιστής και φιλάνθρωπος.

1915 Νίκος Μπελογιάννης, κομμουνιστής ηγέτης. (Θαν. 30/3/1952)

ΘΑΝΑΤΟΙ

1944 Ελένη Παπαδάκη, ελληνίδα ηθοποιός. (Γεν. 4/11/1903)

1989 Σάμιουελ Μπέκετ, Ιρλανδός θεατρικός συγγραφέας. Βραβεύτηκε με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1969. («Περιμένοντας τον Γκοντό»)

2014 Τζο Κόκερ, Βρετανός τραγουδιστής. (Γεν. 20/5/1944)

Χριστούγεννα

Δεσποτική εορτή της Χριστιανοσύνης, με την οποία τιμάται «η κατά σάρκα Γέννησις του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού». Γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 25 Δεκεμβρίου και στις 6 Ιανουαρίου από τις Εκκλησίες που ακολουθούν το παλαιό ημερολόγιο (Ιουλιανό). Κατά συνεκδοχή, Χριστούγεννα ονομάζεται όλο το εορταστικό δεκαπενθήμερο από την παραμονή των Χριστουγέννων (24 Δεκεμβρίου) έως την εορτή του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή (7 Ιανουαρίου). Για τις Δυτικές Εκκλησίες τα Χριστούγεννα είναι η μεγαλύτερη εορτή της Χριστιανοσύνης, ενώ για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς ο σταυρικός θάνατος και η Ανάσταση.

Ο Ιησούς Χριστός γεννήθηκε με υπερφυσικό τρόπο από την Παρθένο Μαρία σ' ένα σπήλαιο της Βηθλεέμ, μεταξύ 7 και 4 π.Χ., σύμφωνα με διάφορους επιστημονικούς υπολογισμούς. Εκείνη την εποχή, βασιλιάς της Ιουδαίας ήταν ο Ηρώδης ο Μέγας, ηγεμόνας της Συρίας ο Κυρήνιος και αυτοκράτορας της Ρώμης ο Οκταβιανός Αύγουστος, ο οποίος είχε διατάξει απογραφή πληθυσμού των υπηκόων του. Γι' αυτό και ο Ιωσήφ πήρε την ετοιμογέννητη Μαρία και μετέβησαν στη Βηθλεέμ από τη Ναζαρέτ, όπου διέμεναν.

Μετά τη γέννηση του Ιησού, ένας άγγελος εμφανίσθηκε στους ποιμένες της περιοχής, αγγέλλοντας το χαρμόσυνο γεγονός, ενώ πλήθος άλλων αγγέλων έψαλλαν «Δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία». Ενώ συνέβαιναν αυτά, άστρο φωτεινό εξ Ανατολής οδήγησε τρεις Μάγους (Μελχιόρ, Γάσπαρ, Βαλτάσαρ) στη Βηθλεέμ, όπου μαζί με τους βοσκούς προσκύνησαν τον Θεάνθρωπο, προσφέροντάς του χρυσό, λίβανο και σμύρνα.

Η φύση του αστέρα που οδήγησε τους Μάγους απασχόλησε όχι μονάχα τη θεολογία, αλλά και την αστρονομία. Κατά καιρούς οι επιστήμονες έχουν δώσει διάφορες ερμηνείες: ότι επρόκειτο για σύνοδο πλανητών, για υπερκαινοφανή αστέρα, για κομήτη, ακόμη και για μετεωρίτη. Η σύγχρονη αστρονομία, ωστόσο, δεν θεωρεί πειστικές τις ερμηνείες αυτές. Σε τελευταία ανάλυση, εκείνο που έχει σημασία για τους Χριστιανούς δεν είναι τόσο η φύση του φαινομένου, όσο η αξία του ως «σημείου» της έλευσης του Μεσσία, που εκπληρώνει τις προφητείες των Εβραϊκών Γραφών ερχόμενος στη Γη για να λυτρώσει τους ανθρώπους από τις αμαρτίες τους. Οι αρχαιότερες και πλέον αξιόπιστες εκκλησιαστικά πηγές για τη γέννηση του Ιησού περιέχονται στα Ευαγγέλια του Ματθαίου και του Λουκά, που είναι και οι μόνοι από τους τέσσερις Ευαγγελιστές που

ασχολούνται με τα της Γεννήσεως του Χριστού.

Ο εορτασμός των Χριστουγέννων στις 25 Δεκεμβρίου έλαβε καθολική μορφή στα μέσα του 4ου αιώνα μ.Χ, πρώτα στη Δύση και μετά στην Ανατολή. Μέχρι τότε η Γέννηση του Ιησού εορταζόταν στις 6 Ιανουαρίου μαζί με τη Βάπτιση κατά την εορτή των Θεοφανείων. Η Αρμενική Εκκλησία δεν δέχθηκε την αλλαγή και διατήρησε την παλαιότερη παράδοση, την οποία ακολουθούν σήμερα όσες Εκκλησίες ακολουθούν το παλαιό ημερολόγιο (Ιουλιανό). Για πρώτη φορά τα Χριστούγεννα καθιερώθηκαν ως αργία με τον Ιουστινιάνειο Κώδικα (529/534). Με δεδομένο ότι στα Ευαγγέλια δεν αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία της γέννησης του Ιησού, η καθιέρωση της 25ης Δεκεμβρίου ως ημέρας εορτασμού των Χριστουγέννων θα πρέπει να συνδέεται, σύμφωνα με μια θεωρία, με τον εορτασμό του χειμερινού ηλιοστασίου (Βρουμάλια) από τους ειδωλολάτρες της ρωμαϊκής επικράτειας, αλλά και των γενεθλίων του Μίθρα, του ανίκητου Ήλιου (Dies Natalis Solis Invicti), που είχε καθιερωθεί επί αυτοκράτορα Αυρηλιανού το 275μ.Χ. Νωρίτερα, οι Ρωμαίοι γιόρταζαν τα Σατουρνάλια (17-23 Δεκεμβρίου), όπου επικρατούσε κλίμα γενικής ευφορίας και ανταλλάσσονταν δώρα. Σύμφωνα με τις απόψεις που αντλούν επιχειρήματα από την ιστορία των θρησκειών, η Εκκλησία διεκδίκησε την 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα των Χριστουγέννων για να ασκήσει πολεμική με τα κηρύγματά της κατά των εθνικών και αιρετικών. Σύμφωνα με άλλες θεωρίες, η 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα γέννησης του Χριστού προκύπτει από σειρά ημερολογιακών υπολογισμών, που έχουν λάβει υπόψη τους πατερικά κείμενα και παλαιοδιαθηκικές πηγές.

Πάντως, η προσπάθεια εύρεσης του ακριβούς χρόνου της Γέννησης του

Χριστού ξεκίνησε αρκετά νωρίς και έχει οδηγήσει σε διαφορετικά συμπεράσματα. Κάποιοι την τοποθετούν τη νύχτα της 19ης προς την 20η Απριλίου, άλλοι τον Ιανουάριο, ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς στις 18 Νοεμβρίου, ενώ σύμφωνα με τον Κυπριανό ο Χριστός γεννήθηκε στις 28 Μαρτίου.

Η εκκλησιαστική ακολουθία των Χριστουγέννων ψάλλεται στις εκκλησίες νωρίς το πρωί, κατά το ξημέρωμα. Είναι πανηγυρική και γεμάτη λαμπρούς ύμνους των μεγάλων υμνογράφων της εκκλησίας, όπως του Ιωάννου Δαμασκηνού, του Ρωμανού του Μελωδού και του Κοσμά Μαΐουμα.

Απολυτίκιο

*Η Γέννησις σου Χριστέ ο Θεός ημών
ανέτειλε τω κόσμω το φως το της γνώσεως*

*εν αυτή γαρ οι τοις άστροις λατρεύοντες
υπό αστέρος επιδάσκοντο
Σε προσκυνείν τον ήλιον της δικαιοσύνης
και Σε γινώσκειν εξ ύψους ανατολήν
Κύριε δόξα Σοι.*

Κοντάκιο (σύνθεση Ρωμανού του Μελωδού)

*Η Παρθένος σήμερα
τον Υπερούσιον τίκτει
και η Γή το σπήλαιον
τω απροσίτω προσάγει
Άγγελοι μετά ποιμένων δοξολογούσι
Μάγοι δε μετα αστέρος οδοιπορούσι
Δι' ημάς γαρ εγεννήθη παιδίον νέον
ο προ αιώνων Θεός.*

*Υπό την πίεση των μεγάλων χριστιανικών
εορτών, οι αρχαίες ειδωλολατρικές γιορτές
εξαλείφθηκαν με την πάροδο των αιώνων.
Έμειναν, όμως, μέχρι τις μέρες μας,
οι δοξασίες, οι θρύλοι και ο μεταφυσικός
φόβος για τα δαιμονικά των Χριστουγέννων:
τους δικούς μας καλικάντζαρους και
τους λυκάνθρωπους στη Γαλλία.*